

ANALIZA BILANSA

Dodatak „Narodnom Blagostanju“

BROJ 41

BEOGRAD, 9. OKTOBAR 1937.

GODINA IX

Sadržaj:

Српска банка д. д. у Загребу
Banka »Stara Srbija« — Скопље
Hercegovska banka d. d. u Hercegovome

СРПСКА БАНКА Д. Д. У ЗАГРЕБУ

Крајем 1932 била је и Српска банка д. д. у Загребу приморана да затражи заштиту. Док су се потешкоће код великог дела наших новчаних завода јавиле одмах после панике улагача у јесен 1931 године, дотле се у погледу Српске банке може отворено казати да је прибегла ограничењима искључиво због законодавних мера о земљорадничким дуговима. Све до априла 1932 улагачи и повериоци Српске банке били су потпуно мирни. Повећење у њу је било неограничено, тако да је изгледало да ће она видети и користи од кризе. Јавност је, наиме знала да је Српска банка један од наших најопрезнијих, ако не и најопрезнији новчани завод. Нити је она имала сувише велике пакете акција појединих предузећа, нити су ту постојали велики кредити у чију реализацију се могло сумњати. Ни сигурност кредита датих пољопривреди није никако долазила у питање, упркос аграрној кризи. Наиме, на јутро земље једва се давала једна четвртина његове реалне вредности. Због тога су Српској банци поверавани и многи улози који су у јесен 1931 били извађени из других новчаних завода. У вези с тим и њен обртни капитал је био порастао са 671,3 милиона динара у 1930 на 714,7 милиона крајем 1931.

У пролеће 1932 ситуација се нагло изменила, јер је законодавац једним потезом пера имобилизирао стотине милиона динара, који су се до тога момента пуним правом сматрали потпуно ликвидним. Због закона о заштити земљорадника одједном је постала илузорна свака калкулација о ликвидитету, јер је њиме било проглашено да земљорадник и онај који се прогласи за земљорадника, ако неће, не мора да одговара својим обавезама. То је забринуло и мирне улагаче Српске банке, па је сасвим природно да је и код ње одлив улога постао неизбежан. У току 1932 она је својим улагачима исплатила преко 170 милиона динара, не рачунајући камату. Али су и њихови захтеви постајали све већи. Међутим, реализација пламана није се могла вршити истим темпом, јер се према највећем делу дужника, упркос чињенице да су потпуно солвентни и да су потраживања хипотекарно обезбеђена, није могло ништа предузети.

Док су у другим државама банке у врло кратком времену уз далекосежну државну помоћ пребродиле кризу, код нас она још увек траје, јер су до сада сасвим изостале ефикасније мере за санацију нашег приватног банкарства. Многе су се наде полагале у дефинитивно решење питања земљорадничких дугова. Међутим, Уредба од 27 септембра 1936 донела је новчаним заводима ново разочарење. Уместо да је поново успостављен једино исправни принцип, да они земљорадници који могу удовољавати својим обавезама имају то и да испуне, задржан је принцип линеарне заштите. На тај начин је омогућено да се олакшицама из Уредбе служе и лица којима то није

никако потребно, поготово не у доба, када се је коњунтура у пољопривреди знатно поправила. С друге стране наметнуте су новчаним заводима нове врло тешке жртве, јер морају једну четвртину својих потраживања против земљорадника брисати, а ни остатак не примају одмах у готову, већ тек у дужем року са сувише малим укамаћењем.

Тешке жртве које су наметнуте Српској банци указују се још тежима, јер су њена потраживања против земљорадника по својем бонитету претстављала првокласни портфељ и јер је она деценијама, вођена патриотским мотивима, обилно помагала јевтиним кредитом наш земљораднички сталеж, тако да је много допринела његовом привредном подизању. Захваљујући својој здравој структури и опрезном вођењу послова, Српска банка је ипак била у стању да поднесе без потреса и ову жртву. Она је већ у билансу за 1936 годину извршила готово целокупни отпис губитка на својим потраживањима од земљорадника, који износи 27,1 милиона динара, а покривен је делом неплаћеном, а по Уредби признатом каматом која ранијих година није уношена међу приходе, а делом из текућих прихода у 1936 као и из преноса добитка из 1935 године; остатак у износу од 11,5 милиона покривен је преносом са засебног резервног фонда, који је услед тога смањен са 15 на 3,5 милиона. Још није извршен отпис код потраживања против земљорадника, чија су земљорадничка уверења побијана, као ни код оних на које је проширена заштита финансијским законом за 1937/38 годину. Међутим, овај накнадни отпис, у колико га уопште буде било, неће никако прећи суму од 3,5 милиона, колико још износи остатак банчиног засебног резервног фонда.

Овде треба нагласити да је Српска банка све раније отписе могла да изврши на терет текућих прихода, па је и поводом рашчишћавања биланса и сређивања својих прилика сачувала неокрњен свој акцијски капитал. До краја 1936 били су остали неокрњени и сви резервни фондови, а заводске непокретности билансиране су још увек знатно ниже него што одговара њиховој данашњој прометној вредности. То је један доказ више за велику опрезност, којом се заводом увек управљало.

Кретање послова Српске банке показује нам доња таблица у којој смо упоредили главне билансне позиције за последњих четири године. Ликвидација старог пословања је знатно напредовала, а упоредо с тиме изграђује се прелативно доста брзим темпом и „нови посао“. У току 1936 примећено је јаче отплаћивање од стране банчаних „старих“ дужника, тако да се и свима старим повериоцима могла платити доспела камата, а према четвртом шестомесечном распореду од 31 децембра 1936 стављени су улагачима на расположење и сви стари улози по уложним књижицама до 4.000 динара, а по текућим и

осталим рачунима до 8.000 динара. Поврх тога су им давани аванси на будуће шестомесечне распореде и сви захтевани износи за изванредне случајеве.

Рачун изравњања

Активa	1933	1934	1935	1936
	у хиљадама динара			
Готовина	27.279	18.166	29.560	29.206
Валуте и девизе	4.265	5.435	5.098	3.501
Хартије од вредности	31.633	31.180	44.747	44.181
Харт. јамч. фонда заложн.	751	756	811	891
Вредност пензионог фонда	9.067	11.567	10.957	10.782
Менице	331.980	306.721	279.476	260.663
Дужници	103.931	98.278	83.641	84.346
Зајмови на обвезнице	14.938	15.454	14.696	5.210
Конзорцијални послови	1.895	1.833	1.302	1.621
Непокретности	30.602	27.970	29.225	28.638
Инвентар	1,5	1,5	1,5	1,5
Разна актива	1.997	4.545	2.778	2.571
Пасива				
Главница	40.500	40.500	40.500	40.500
Резервни фонд	14.250	14.250	14.250	14.250
Специјални рез. фонд	15.000	15.000	15.000	3.500
Фонд валоризације	1.599	1.599	1.599	1.599
Јамчевни фонд зал.	750	750	750	750
Фонд крус. разл. ефеката	—	—	—	3.432
Пензиони фонд	11.821	12.298	12.658	13.053
Улози (стари)	310.909	271.268	245.447	230.833
Нови улози	13.815	19.387	34.199	43.902
Реесконт	111.969	107.466	98.312	93.010
Остали повериоци	29.881	29.109	31.961	21.284
Преносни рачуни	1.766	1.849	1.725	909
Неподигнута дивиденда	269	257	245	243
Остала пасива	6.110	7.438	3.876	3.910
Чисти добитак	329	753	1.772	435
Збир биланса	558.341	521.907	502.295	471.611

Смањивање обртног капитала који је био пао са 714,7 милиона у 1931 на 502,3 милиона динара крајем 1935, прошле године је углавном заустављено. Додуше, збир биланса је у 1936 смањен за даљих 30,7 милиона, на 471,6 милиона динара. Међутим, треба имати у виду да су прошле године извршени отписи од преко 29 милиона, и то 27,1 милион на потраживањима од земљорадника који су предати Аграрној банци и преко 2 милиона, на име осталих ненаплаћених потраживања. То значи да стварно смањење обима банчиних послова у прошлој години једва прелази 2 милиона динара.

У пасиви видимо да банчина сопствена средства износе преко 64 милиона, од чега отпада на главницу 40,5 милиона и на разне резервне фондове 23,53 милиона према 31,6 милиона крајем четири претходне године. Пензиони фонд се стално повећава и достигао је суму од 13,05 милиона. Остала туђа средства билансирана су са 394 милиона динара, од чега отпада на „старе“ улоге 230,8 милиона, на нове улоге 43,9 милиона, на реесконт 93 милиона, на повериоце 21,3 милиона и на сву осталу пасиву око 5 милиона динара. Улози су били највећи у 1931 години са 524 милиона, што значи да су у току последњих пет година смањени за близу 300 милиона динара. То је ванредно знатна сума. Мањи део овог износа је прибављен ослоном на Народну банку. Због тога су повериоци и реесконт били порасли са 68 милиона у 1930 на 170 милиона у 1932 години, после чега се опет стално смањују и падају на 114 милиона крајем 1936 године.

У току прошле године стари улози на књижице су смањени за 23,9 милиона, док су стари улози по теку-

ћим рачунима порасли за 9,3 милиона, јер је једна банчина већа обавеза у иностраној монети претворена у динарску обавезу и пренета је са рачуна поверилаца на улоге по тек. рач. Иначе, укупно смањење старих поверилаца износи 10,94 милиона. Реесконт је услед отплате такође смањен за 5,3 милиона. „Нови“ улози на књижице и по гекућим рачунима повећани су прошле године за 9,7 милиона, чиме су достигли износ од 43,9 милиона. Остала „нова“ средства (повериоци, преносни рачуни итд.) износе 9,3 милиона.

Необично су интересантне и промене у активи. Менице су увек претстављале најглавнији пласман. Крајем 1931 оне су биле билансиране са 326,5 милиона динара, следеће године се смањују на 297,4 милиона, али до краја 1933 опет расту на 332 милиона, после чега стално опадају и крајем прошле године износе 260,6 милиона динара. Дужници и конзорцијални послови износили су крајем 1931 године 232,8 милиона, па су до краја 1936 године смањени на 85,9 милиона. Прошле године су и зајмови на обвезнице смањени за 9,5 милиона. Рачун ефеката је био смањен са 63 милиона у 1930 на 31,18 милиона крајем 1934, да би до краја 1936 опет порастао на 44,18 милиона. Из прошлогодишњег добитка на хартијама од вредности створен је нови фонд курсне разлике од 3,43 милиона. Билансна вредност непокретности показивала је последњих година само незнатне промене. Прошле године оне су смањене за 587 хиљада, јер су неки објекти повољно продати, а неки су на дражбама докупљени ради реализације потраживања. Готовина је била увек знатна. Крајем 1936 она достиже 29,2 милиона, од чега отпада на ону из старог посла 9,6 милиона и на готовину из новог посла 19,6 милиона динара.

Ако из главног биланса издвојимо податке о новим пословима, добијамо следећу слику (у хиљадама динара):

Активa	31-XII-1936	Пасива
Готовина	19.610	Фонд курсне разл. 127
Валуте и девизе	3.501	Пензиони фонд 3.032
Хартије од вредности	2.100	Улози на књижице 21.236
Вред. пенз. фонда	760	Улози по тек. рач. 22.666
Менице	8.821	Повериоци 4.569
Дужници по тек. рач.	17.178	Преносни рачуни 158
Зајмови на обвезнице	3	
Остала актива	1.195	Остала пасива 1.380
	Збир	53.168

48,9% нових средстава пласирано је у менице и текуће рачуне, 7,7% у остале послове, а 43,4% отпада на готовину и валуте и девизе.

Банчин рачун губитка и добитка овако изгледа:

Расходи	1933	1934	1935	1936
	у хиљадама динара			
Камата	31.565	19.128	14.189	13.454
Трошкови	11.191	9.943	9.758	9.432
Порези	1.966	1.821	1.440	1.842
Отписи	14.408	4.797	3.947	29.119
Дотација пенз. фонду	250	250	350	350
Чисти добитак	329	753	1.772	435
Приходи				
Пренос добитка	1.810	329	753	1.772
Пренос из зас. рез. ф.	—	—	—	11.500
Камата	40.900	30.673	23.839	33.696
Провизија	12.306	1.072	606	915
Од непокретности	2.208	2.261	2.173	2.060
Разни приходи	2.208	2.261	2.173	2.060
Разни приходи	2.485	2.053	3.771	4.374
Напл. отпис. потраж.	—	349	314	315
Збир прихода или расх.	59.709	36.692	31.456	54.632

Приходи од камата износе 33,7 милиона и већи су за око 10 милиона него у претходној години. Ово повећање потиче углавном отуда, што су међу приходе унете и све неплаћене, а Уредбом о ликвидацији земљорадничких дугова признате камате. Иначе, према претходној години повећани су и готово сви остали приходи. Једино су они од непокретности за око 100 хиљ. динара мањи. Као што је већ споменуто, отписи износе 29,1 милиона. Тиме је ситуација у сваком погледу прочишћена, тако да ће се следећих година сигурно моћи да искаже знатно већи чисти добитак. Уосталом, и трошкови су опет смањени, што значи да се проводи најригорознија штедња. Пасивна камата била је прошле године такође мања. Међутим, порези показују извесно повећање, јер је законом дозвољено наплаћивање самоуправних приреза и на минимални друштвени порез.

Исказани вишак прихода над расходима износи само 435 хиљада. Али је стварна рентабилност пословања у 1936 години била знатно већа. Међутим она није могла да дође до изражаја због великог отписа на потраживањима од земљорадника. С друге стране ни добитак на курсној разлици хартија од вредности није унет међу приходе, већ је употребљен за стварање фонда курсне разлике. Прешлогодишње пословање било је, иначе, много живље него у току неколико претходних година.

У управном одбору налазе се господа: д-р Светислав Шумановић (претседник), Лазар Лађевић (потпретседник), Јован Бачић, Јово Бердовић, Иван Берић, Луко Бона, Илија Вурдеља, д-р Драгутин Грчић, д-р Геден Дунђерски, Стеван Калембер, д-р Јован Манојловић, Срета пл. Милекић, Коста П. Миросављевић, Никола Петровић, д-р Коста Поповић, Стеван Тубић и Никола Ђуко. У надзорном одбору су г.г.: д-р Ђорђе Ивковић (претседник), Перо Бекић, Сава Миљановић, Павле Хаџи и Миленко Чавић.

BANKA »STARA SRBIJA« — SKOPLJE

У извештају Управног одбора Банке »Stara Srbija« констатује се да се ни у току 1936 нису измениле прилике за приватне домаће новчане завезде на Југу. Једини важнији догађај било је доношење Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова. Нјоме су новчанам заводима наметнуте теške жртве, али се сматра да то може ипак претстављати почетак раочишћавања једног станја, које је претило да онеспособи за даљи живот и оне завезде који су се за последњих 5—6 година успели сачувати и одржати. Банка »Stara Srbija« такође је давала кредитне земљорадницима, па је у веzi с поменутом Уредбом предала Аграрној bancи 503 менце у укупном износу од 1,41 милион динара. За покриће губитка по овим менicama служи специјални фонд од 480 хиљада, који се у пасиви биланса јавља под именом »nepodignuta dividenda«, а образован је из добити за 1931 годину.

Упркос заштити земљорадника, Банка »Stara Srbija« са своје стране увек је без теškoћа одговарала свим захтевима својих улагача и поверилаца. То нам показује са коликом су опрезношћу њени послови увек били вођени. Иначе, овај завод има специјалан положај у привредном животу Јужне Србије. Нису га основали приватни интересенти, већ неколико банака из старосрбијанских вароши Пећ, Призрен, Вучитрн, Приштина, Урошевца, Гњилане и Косовска Митровица. Банка »Stara Srbija« обавља за своје осниваче све банкарско-пословне операције и заступа њихове интересе на скопљанском тржишту. Тако су банке-оснивачи у нјој добиле драгоцену крoвну организацију а Банка »Stara Srbija« има једно залеђе које знатно повећава њен кредитни и пословни капацитет.

Биланси за последње 4 године овако изгледају:

Aktiva	Račun izravnjanja			
	1933	1934	1935	1936
	u hiljadama dinara			
Blagajna	1.390	796	643	522
Dužnici	5.131	4.821	4.919	5.392
Menice	6.819	6.723	6.055	5.290
Zajmovi na zaloge	381	200	157	149
Hartije od vrednosti	1.194	1.196	1.207	1.207
Vrednost rez. fonda	1.200	1.200	1.200	1.200
Nepokretnosti	1.750	1.700	1.700	1.700
Nameštaj i pribor	100	90	90	90
Garan. i razna aktiva	27.959	26.138	23.665	23.354
Pasiva				
Glavnica	8.000	8.000	8.000	8.000
Rezervni fondovi	1.500	1.500	1.500	1.500
Nepodignuta dividenda	480	480	480	480
Penzioni fond	211	221	230	193
Poverioci	3.385	2.280	2.162	1.710
Reeskont	2.010	1.898	1.920	1.745
Ulozi na štednju	1.947	2.033	1.516	1.770
Razna pasiva	888	700	929	905
Zbir bilansa	45.924	42.866	39.636	38.904
Obrtni kapital	18.421	17.113	16.738	16.304

Bančino poslovanje u 1936 godini bilo je još uvek ograničeno na otpravljanje čisto tekućih poslova. Novi krediti su odobravani uglavnom samo na podlozi robe deponovane u bančinom Javnom skladištu. Inače, bančin ukupni plasman je opet nešto opao, a s druge strane su u istoj meri smanjene i njene obaveze po tekućim računima i reeskontu. Kod uloga na štednju, koji su od 1931 bili u stalnom opadanju, javio se izvesan prirast. To znači da postepeno iščezava nepoverenje prema dobro upravljanim zavodima koji nisu tražili zaštitu.

Bančin obrtni kapital, koji je sredinom 1931 pokazivao rekordan iznos od 24 miliona, bilansiran je krajem 1936 sa 16,3 miliona. Od toga otpada na sopstvena sredstva 10 miliona. Po prilici jedna trećina obrtnog kapitala plasirana je u menice, druga — u dužnike po tekućim i privremenim računima, a od poslednje trećine najveći deo je plasiran u hartije od vrednosti i nepokretnosti, a znatan deo se nalazi u blagajni odnosno na žiro-računu kao gotovina.

Uprava je uspela da sačuva zavodu likvidnost i da obezbedi njegovu imovinu. Rentabilitet rada u toku poslednjih 5 godina bio je, međutim, slab. Sa 2,86 miliona u 1931 ukupni prihodi su pali na 929 hiljada u 1936. Znatno su smanjeni i svi rashodi, ali srazmerno u manjoj meri, jer na neke rashode uprava nije ni mogla uticati. Zbog toga posle 1931 čiste dobiti gotovo nije ni bilo, a pre toga ona je redovno iznosila preko pola miliona dinara godišnje. Prihodi u 1936 iznose 929 hiljada. Od toga otpada na aktivnu kamatu 680 hiljada, na prihode od nepokretnog imanja 181 hiljada i na razne prihode 67 hiljada. Pasivna kamata je bila 358 hiljada, a troškovi 475 hiljada. Od viška prihoda nad rashodima od 96,7 hiljada upotrebljeno je 87 hiljada za otpise po eskontovanim menicama, 9 hiljada za dotaciju penzionom fondu, a ostatak od 612 dinara prenet je na novi račun.

U upravi su g. g.: Živko St. Rajević, pretsednik; H. Drag. Patrnođić, p.pretsednik; Trifun J. Čukić, Damjan Garalejić, Ljuba H. Patrnođić i Mihailo Patrnođić. U nadzornom odboru nalaze se g. g.: Arsenije Martinović, Aleksa Čamilović i Dušan Nekić. Direktor je g. Mihailo Patrnođić.

HERCEGNOVSKA BANKA D. D. U HERCEGNOVOME

I pored opšte bankarske i privredne krize Hercegovska banka nije morala da se služi zaštitom. Blagodareći tome što se njome uvек neobično oprezno upravljalo, kod nje nije bilo

ni prekomernog podizanja uloga, jer Banka na svome području i ljudi koji je vode uživaju najveće poverenje. Što je vrlo redak slučaj, naročito za male i srednje provincijske zavode, ona je i u najtežim godinama krize davala nove kredite, tako da se može reći da joj je i poslednjih godina rad tekao skoro sasvim normalno. Hercegovska banka nije nikada prestala ni s podelom dividende. Za 1932 g. 8%, a ranijih godina po 12%. Ovako povoljni rezultati predstavljaju lep dokaz o opravdanosti njenog postojanja i o njenoj korisnoj funkciji u tamošnjim krajevima.

Zavod je potpuno nezavisan, a osnovan je 1921 godine od vrlo uglednih ljudi iz toga kraja. Njegova prethodnica bila je Srpska kreditna zadruga, koja je osnovana još 1905 godine. Posle rata je rešeno da ona izvrši likvidaciju i da prepusti rad novoosnovanoj Hercegovskoj banci. Ovoj poslednjoj je za vrlo kratko vreme pošlo za rukom da se sjajno afirmira i da znatno proširi krug svojih poslovnih prijatelja. U vezi s tim glavica je već 1922 godine povišena sa prvobitnih 600 hiljada na 1,2 miliona. Banka je danas tesno povezana s privredom Hercegovog i okoline. Njeni bilansi za poslednje četiri godine ovako izgledaju:

Račun izravnanja

Aktiva	1933	1934	1935	1936
	u hiljadama dinara			
Gotovina	774	331	134	233
Potraž. kod novč. zavoda	720	1.229	1.058	1.053
Hartije od vrednosti	559	551	505	344
Menice	2.779	2.665	2.366	1.799
Dužnici po tek. rač.	4.177	2.966	3.137	3.236
Hipot. obezb. zajmova	3.304	4.188	3.907	2.235
Utuzena potraživanja	496	572	623	1.717
Zemljoradnički dugovi	—	—	—	651
Nepokretnosti	210	503	503	508
Nameštaj	42	38	44	40
Pasiva				
Glavnica	1.200	1.200	1.200	1.200
Rezervni fondovi	549	549	622	613
Ulozi	11.100	11.068	10.225	9.714
Poverioci	—	—	13	111
Razna pasiva	—	126	122	85
Čisti dobitak	75	98	95	93
Zbir bilansa	13.063	13.044	12.277	11.816

Račun gubitka i dobitka

Rashodi				
Kamata	546	531	430	402
Troškovi	219	218	196	196
Porezi	101	87	50	53
Otpisi	214	14	59	152
Dobitak	75	98	95	93
Prihodi				
Kamata	1.093	847	719	807
Provizije	20	10	10	15
Nepokretnosti	10	30	31	27
Kursna razl. efekata	—	59	49	25
Prenos dobitka	—	3	21	23
Zbir prih. ili rashoda	1.156	949	830	897
Dividenda	6%	6%	6%	6%

U pasivi imamo samo jednu važniju promenu, i to smanjenje uloga sa 10,2 miliona u 1935 na 9,7 miliona krajem 1936. To nema nikakve veze s poverenjem ulagača prema Hercegovskoj banci. U toku poslednje dve godine neki ulagači otkazali su svoje uloge radi podizanja nepokretnosti i obavljanja drugih poslova koji im obezbeđuju bolje ukampanje od onog koje im Banka s obzirom na maksimiranje kamatnih stopa može da odobri. Poslednjih godina građevinska

delatnost u njenom području bila je vrlo velika. Inače, u najtežoj fazi bankarske krize, od 1930 do kraja 1933, odliv uloga kod Hercegovske banke nije iznosio više od 3 miliona dinara odnosno oko 20% od iznosa uloga u 1930 godini. »Poverioci« nisu ovde nikada igrali veće uloge, a posle 1932 Hercegovska banka nije se više služila ni reeskontom.

Seljaci iz njenog područja, poštenu i ponosni, iako siromašni, odgovarali su uglavnom dosta dobro svojim obavezama, bez obzira na zakonsku zaštitu. To je bilo od velike koristi i po njih, jer nisu izgubili kreditnu sposobnost, a Hercegovsku banku je sačuvalo od znatnijih gubitaka. Zemljoradnički dugovi koje je ona u smislu Uredbe ustupila Agrarnoj banci bilansirani su sa samo 650 hiljada. Gubitak na njima od 116 hiljada dinara već je potpuno otpisan. U vezi s pomenu- tom predajom zemljoradničkih dugova račun »menica« je smanjen sa 2,36 miliona u 1935 na 1,8 miliona krajem 1936. Prošle godine su izvesni zajmova morali biti utuženi. Zbog toga je račun hipotekarno obezbeđenih zajmova smanjen, a onaj utuženih potraživanja je povećan. Prodane su i neke hartije od vrednosti. Drugih značajnijih promena u aktivni nema.

Prihodi od kamate su porasli. Blagodareći tome banka je mogla da bez teškoća odmah otpiše ceo gubitak na ustupljenim zemljoradničkim dugovima. Ostali prihodi i rashodi ne pokazuju većih promena u odnosu na prethodnu godinu. Čisti dobitak iznosi 93 hiljade dinara. Za isplatu 6% dividende upotrebljene su 72 hiljade dinara, a ostatak je prenet na novi račun.

U upravi Hercegovske banke su g. g.: Lazar Đ. Doklestić, predsednik; Miloš L. Popović, potpredsednik, Vaso Ćurić, Dušan Prnjat, Josip Košio, Jovo Bravačić, Andrija Lazarević, Panto Sijerković i dr Lav Netović, članovi. U nadzornom odboru se nalaze gospoda: Rafo M. Marić, Dušan P. Popović, Lazar Ćorović, Obren S. Dunderović i Jašo Vidović. Bančin prokurista je g. Petar N. Tošić.

Сваки напредак у производњи и употреби, све знање и сва искуства, што су их од године 1866 стекли специјалисти наше организације која обухвата цео свет, примењују се код фабрикации
н а ш и х

GARGOYLE
МАЗИВА

и дају им онај квалитет, који гарантује сигуран и економичан погон.

STANDARD — VACUUM
Oil Company of Jugoslavia Inc.

ЗАГРЕБ   БЕОГРАД